

Nieuwsbrief

September 2013

IVN VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILEUEDUCATIE

AFDELING DE WAERDMAN – DE LANGSTRAAT

Secr. Breitnerstraat 1

5143 HN Waalwijk

Tel. 0416-335294

giel.dehaan@ivndewaerdman.nl internet:

www.ivndewaerdman.nl

Voorwoord.

Waarom hebben wij zo'n positief gevoel bij natuur, las ik in een column in de Volkskrant. Waarom klinken natuurlijke producten en de echte wilde natuur zo gezond, zo veel beter, zo meer natuurlijker? Wat is echte natuur dan vroeg de schrijver zich af. Daarbij gaat het toch om honger, dorst, de strijd om te overleven? Het ene dier eet het andere op, wij worden gestoken door muggen, dazen en ander ongedierte en schimmels en bacteriën tasten onszelf en ons voedsel aan. Appels hebben rotte plekken, smakelijke paddenstoelen hebben wormen, wilde bessen zijn zuur en bij bramen plukken haal je je handen open. Er is een enorme sterfte onder de dierenwereld en waren wij echt afhankelijk van de wilde natuur dan zouden de meesten van ons het ook niet redden.

Laten we daarom niet vergeten dat we met zijn allen veel bereikt hebben om de echte natuur een beetje menselijk te laten zijn, we voelen ons er zeker niet slechter door, zo besluit het stukje.

Groet
Piet de Jongh

Cursus.

Na met veel succes de afgelopen jaren "Verwonderingscursussen" te hebben aangeboden maken we dit jaar even pas op de plaats. In het voorjaar komen we met een speciale cursus over een biotoop waar we wat dieper op ingaan. Denk aan het Bos, de Heide, de Plas of iets in die zin.

Een speciaal woord van dank gaat uit naar onze coördinator Cees van Hooren die de afgelopen jaren de kar voor deze leuke bijeenkomsten heeft getrokken. Hopelijk doet hij volgend jaar ook weer mee.

Het bestuur.

De weidevogelbescherming in 2013.

De eerste helft van het seizoen was niet goed, het was erg koud en er kwamen weinig nesten. De tweede helft werd het gelukkig beter en werden er meer nesten gevonden. Als voorlopige seizoenresultaat vonden we 191 nesten. Hiervan zijn er 133 (70%) uitgekomen. Er gingen 58 nesten (30%) verloren, waarvan door bewerkingen 9 (5%), door predatie 37 (19%) en door verlaten en ander onbekende oorzaak 12 (6%).

De gevonden nesten zijn vooral van de Kievit, grutto, wulp, waterhoen, grauwe gans, kuifeend, wilde eend, scholekster en meerkoet. In vergelijking met de voorgaande jaren ligt het totaal resultaat hoger dan de afgelopen vier jaar. Helaas is veel verloren gegaan door predatie/ rapers.

Wellicht dat het gebruik van GPS de rapers bemoeilijkt bij het rapen van de eitjes.

Het gebied tussen het Drongelens Kanaal en de Elshoutse Zeedijk baart in toenemende mate zorgen. De groepen 2 en 5 die hier opereren, zien al jaren op een rij het aantal legsels langzaam teruglopen. Doet zich hier de invloed gelden van de komst van het energiepark en het fruitteeltbedrijf?

Zoeken vooral de Kieviten hun heil elders? We weten het niet. We bereikten samen toch een redelijk resultaat. Hierna de voorlopige cijfers in een tabel.

Groep	Legsels	Uit	Niet uit door bewerking	Niet uit door predatie	Niet uit door onbekend
1	48	43	3	-	2
2	7	6	1	-	-
3	24	15	-	1	8
4	19	17	2	-	-
5	10	5	3	2	-
6	83	47	-	34	2
Totaal	191	133	9	37	12
Percentage	100	70	5	19	6

Biografie van de Waalwijkse wielen.

Waalwijk leverde de afgelopen eeuwen een strijd tegen een grote vijand: Het water. De Meerdijk en de Winterdijk speelden daarbij een grote rol. De Meerdijk beschermde Waalwijk voor het water vanuit het bekken rond Den Bosch. De Winterdijk beschermde Waalwijk tegen het water afkomstig vanuit de Maas. Gedurende de eeuwen zijn de dijken meermalen doorgebroken en vaak ontstond daarbij een doorbraakkolk of een zogenaamd wiel. De grootte en diepte van een wiel werd vooral bepaald door de kracht waarmee het water door de dijk brak en door de bodemopbouw. De meeste wielen zijn uit het landschapsbeeld verdwenen. Vele wielen zijn gedempt.

Ineke de Jongh heeft een inventarisatierapport opgesteld betreffende het ontstaan en verdwijnen van de wielen langs de Winterdijk en de Meerdijk. Informatie betreffende een mogelijke lezing over dit onderwerp wordt z.s.m. verstrekt.

De broedende roofvogels in onze omgeving in 2013.

Ook dit jaar hebben we met een aantal mensen het wel en wee van de roofvogels in onze omgeving geprobeerd te volgen. Het was een wat wisselend jaar wat het broedsucces betreft en ik zal aan de hand van de diverse soorten dat wat toelichten. We hadden niet zozeer minder havikparen maar het aantal mislukte broedsels was aan de hoge kant. Soms was er wel een paar dat aan een nest begon maar daar bleef het dan ook bij. Met de sperwer was het wel droevig gesteld. Weinig broedparen en ook dan nog veel mislukte nesten. Soms kan de oorzaak daarvan wel gevonden worden, predatie door havik, maar in een aantal gevallen was daarvan niets te vinden. Voor buizerd en torenvalk was het moeilijk want blijkbaar was het een arm muizenjaar. Van de buizerd niet zozeer minder broedsels maar het aantal jongen per nest was beduidend lager dan anders. Opvallend was dat van de 4 door ons gevonden nesten van de buizerd in de polder er mogelijk maar 1 jongen heeft gehad, zeker niet meer. Positief nieuws is er over de boomvalk te melden. We hadden 2 broedparen en beide zijn succesvol verlopen met elk 2 uitgevlogen jongen. De nesten zaten maar 300 meter van elkaar! En voor het eerst voor zover wij weten hadden we in de buurt een broedgeval van de slechtvalk. Twee jongen werden op het nest gezien maar helaas zijn deze niet tot uitvliegen gekomen.

Zoals je ziet mislukt er nogal eens wat, en dit jaar is het aantal mislukkingen aan de hoge kant. Dit wil op zich niets zeggen want volgend jaar kan het heel anders zijn.

Kees Kraneveld

Contributie.

Vanaf januari 2013 kunt u uw contributie betalen via rekeningnummer: 3607053 t.n.v. IVN afd. de Waerdman-de Langstraat te Waalwijk o.v.v. contributie 2013. Leden € 15, huisgenootleden € 2,50 en donateurs € 10.

Agenda

1	september	10.00	Wandeling vanaf café De Rustende Jager, Oude Bossche Baan 11 te Biezenmortel
14	september	09.30	Inventarisatie door Plantenwerkgroep. I.v.m. mogelijke wijzigingen altijd aanmelden bij Theo Boonmann.
3	oktober	20.00	Lezing door Hans Sanders over Gotland. De Haven, Leefdealhof 11 te Waalwijk.
5	oktober	13.30	Inventarisatie door Plantenwerkgroep. I.v.m. mogelijke wijzigingen altijd aanmelden bij Theo Boonmann.
6	oktober	10.00	Wandeling vanaf café De Roestelberg, Roestelbergseweg 2 te Kaatsheuvel.
19	oktober	09.00	Werkgroep Landschapsbeheer.
28	oktober	20.00	Vergadering Plantenwerkgroep bij Piet de Bont.
2	november	13.30	Inventarisatie door Plantenwerkgroep. I.v.m. mogelijke wijzigingen altijd aanmelden bij Theo Boonmann.
3	november	10.00	Wandeling vanaf café De Drie Linden te Giersbergen.
7	november	20.00	Lezing door Bart Horvers over Paddenstoelen. De Haven, Leefdealhof 11 te Waalwijk. Hiervoor is nog geen bevestiging van de spreker ontvangen. Info z.s.m.
16	november	09.00	Werkgroep Landschapsbeheer.
1	december	10.00	Wandeling vanaf café Galgenwiel, Burg. Smeelelaan 124 te Waalwijk.
12	december	20.00	Lezing door Rini Kerstens over Overwinteren in de natuur. De Haven, Leefdealhof 11 te Waalwijk.
21	december	09.00	Werkgroep Landschapsbeheer.

Voor informatie over Plantenwerkgroep kunt u contact opnemen met Theo Boonmann tel. 0416-376378
Voor informatie over Landschapsbeheer kunt u contact opnemen met Henk van Gelder tel. 0416-333247
Voor informatie over Lezingen kunt u contact opnemen met Ad van Oosterhout tel. 013 - 5710944

Het bestuur wil het gebruik van e-mail voor het toesturen van de nieuwsbrief en andere stukken promoten. Het bespaart kosten. Doe mee en stuur een mail aan het secretariaat.

gjel.dehaan@ivndewaerdman.nl

Groeten, Giel de Haan

Kijk eens op de site van onze vereniging www.ivndewaerdman.nl